KAMERLINGH ONNES

Schooljaar 2022 – 2023

159ste schooljaar

Examenreglement PTA

VMBO-tl

Inhoudsopgave

0.1 Toelichting vooraf 5
0.2 Voorwoord 6
1. Examenreglement vmbo, havo, vwo 7
1.1 Besluit 7
1.2 Begripsbepalingen 7
1.3 Onregelmatigheden 8
1.4 Samenstelling commissie van beroep 9
1.5 Examensecretaris 9
1.6 Examencommissie 9
1.7 Geheimhouding 10
1.8 Proeven 10
1.9 Inrichting en tijdstippen schoolexamen 10
1.10 Afwijkende wijze van examineren 10
1.11 Bewaren 11
1.12 Over vaststelling van de cijfers 12
1.13 De gang van zaken tijdens het centraal schriftelijk examen 12
1.14 Afwezigheid 13
1.15 Gebruik hulpmiddelen 13
1.16 Beoordelingen 13
1.17 Centraal examen in een eerder leerjaar 14
1.18 Verstrekking overzicht onderdelen en beoordeling schoolexamen 14
1.19 Verhindering schoolexamen 14
1.20 Herkansing 15
1.21 Herkansing schoolexamen maatschappijleer vmbo 15
1.22 Programma van toetsing en afsluiting 15
1.23 Ondertekening diploma 16
1.24 Examendossier 16
1.25 Slotbepaling 16
1.26 Inwerkingtreding 16
1.27 Citeerartikel 16
1.28 Inzage 16
2. Programma van Toetsing en Afsluiting → huisregels Kamerlingh Onnes 17
2.1 Onregelmatigheid 17
2.2 Regeling van het schoolexamen 17

2.3 Beoordeling van de schoolexamenonderdelen 17
2.4 Examencommissie 18
2.5 Commissie kwaliteit schoolexamen 19
2.6 Bezwaar tegen de beoordeling van een schoolexamenonderdeel 19
2.7 Bewaring 20
2.8 Verhindering bij een schoolexamenonderdeel 20
2.9 Herkansen en inhalen schoolexamen 3 vmbo-tl 20
2.10 Herkansen en inhalen schoolexamen 4 vmbo-tl 21
2.11 Herexamen schoolexamen 4 vmbo-tl 22
2.12 Mededeling beoordeling schoolexamen 22
2.13 Faciliteiten 22
2.14 Indeling eindexamen en profielwerkstuk 23
2.15 Toelating tot het examen 23
2.16 Maatwerk 23
2.17 Regeling doubleurs 24
2.18 Cum laude slagen in de theoretische leerweg 25
2.19 Plusdocument 25
3. Programma van Toetsing en Afsluiting → vakken 26
3.1 Afspraken PTA 26
3.2 Regeling van de afzonderlijke vakken 27
4. Vak PTA's VMBO-TL 3 28
5. Vak PTA's VMBO-TL 4 38
6. Toegestane hulpmiddelen bij het centraal examen vmbo-tl 51
7. Data van het centraal examen vmbo-tl 2023 51

0.1 Toelichting vooraf

De gehele examenregeling bestaat uit:

a. het door de minister vastgestelde *Eindexamenbesluit VO* (vmbo-havo-vwo);
b. het door het bevoegd gezag vastgestelde *Examenreglement* (een algemeen gedeelte waarin regels staan voor het schoolexamen (SE) en het Centraal Examen (CE);
c. het jaarlijks door het bevoegd gezag vastgestelde *Programma van Toetsing en Afsluiting* (PTA) met daarin ook de praktische (huis)regels en protocollen die gelden als aanvullende regeling voor de examens.

Ingevolge artikel 10 sub b Wms is dit examenreglement na instemming door de GMR-VO op 14 juni 2022 vastgesteld door het College van Bestuur op 28 juni 2022.
Het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) is vastgesteld door het bevoegd gezag met instemming van de medezeggenschapsraad Kamerlingh Onnes op 4 oktober 2022.

Het examenreglement en het PTA staan vanaf 1 oktober 2022 op de website www.kamerlinghonnes.nl en op reitdiep.itslearning.com → Toetsen & Examen.

Het examenreglement *vormt de verbinding* tussen wet- en regelgeving en overheidsvoorschriften enerzijds en de schoolinterne regelgeving anderzijds. Het is als zelfstandig document leesbaar, maar in geval van onduidelijkheid of waar het leidt tot interpretaties strijdig met de betreffende wet- en regelgeving, zijn de teksten van de overheidsvoorschriften bepalend. In alle gevallen waarin noch de Wet, noch het Eindexamenbesluit, noch dit Examenreglement voorziet, beslist het College van Bestuur.

Alle leerlingen in de bovenbouw wordt een examenreglement en het toepasselijk PTA (programma van toetsing en afsluiting) digitaal ter beschikking gesteld. Het Eindexamenbesluit zelf ligt voor leerlingen en ouders ter inzage op school bij de examensecretaris. Dit is eveneens te raadplegen via Wet voortgezet onderwijs 2020

Vanwege de leesbaarheid is in dit reglement gekozen voor de mannelijke aanduiding. Overal waar hij/hem staat, kan ook zij/haar gelezen worden. Voor directeur kan ook rector gelezen worden in dit reglement.

0.2 Voorwoord

Beste kandidaat,

Voor je ligt het *Examenreglement en het PTA* voor het vmbo, havo en vwo.

Het eindexamen bestaat uit een schoolexamen (SE) en een centraal examen (CE).

In dit document vind je het examenreglement dat de vo-scholen binnen Openbaar Onderwijs Groningen hanteren bij het afnemen van het eindexamen. Dit examenreglement is een erg belangrijk stuk. Het geeft aan welke rechten en plichten de school kent en welke jij als examenkandidaat hebt. Met sommige beschreven situaties kun je onverwacht te maken krijgen. Het zou vervelend zijn als blijkt dat je de betreffende regelingen niet kent. Lees deze tekst dus goed door.

Naast het examenreglement vind je in dit document ook nog een ander stuk, namelijk het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA). In het PTA vind je een overzicht van de eisen die voor het schoolexamen bij de verschillende vakken aan je gesteld worden. In dat programma kun je o.a. lezen welke delen van het schoolexamen wanneer plaatsvinden. Verder wordt bij elk vak afzonderlijk aangegeven hoe de weging van de toetsen/opdrachten is ten aanzien van het schoolexamen. Ook kun je hier de huisregels Kamerlingh Onnes t.a.v. het schoolexamen vinden. Het is belangrijk om te weten dat het schoolexamen voor sommige vakken al start in de voorexamenklassen. Een enkel vak wordt dan zelfs al afgesloten, d.w.z. dat het eindcijfer voor dat vak dan al vaststaat voor je eindlijst. Je neemt deze mee naar het eindexamenjaar en ze gaan straks mede je eindcijfer en het resultaat van het schoolexamen bepalen!

Het examenreglement en het PTA staan vanaf 1 oktober op www.kamerlinghonnes.nl en op It's learning → Toetsen & Examen. Zorg dat je goed weet, wat erin staat, zodat je weet wat er van je verwacht wordt.

Tot slot wenst de schoolleiding je mede namens je docenten en alle andere medewerkers heel veel succes toe met je examens!

1. Examenreglement vmbo, havo, vwo

Het volledige eindexamenbesluit VO is te vinden op:
Wet voortgezet onderwijs 2020

1.1 Besluit

Het College van Bestuur Openbaar Onderwijs Groningen heeft besloten:
vast te stellen de volgende regeling voor de examens aan openbare scholen voor vmbo, havo, vwo.

1.2 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

1. "het besluit": het Eindexamenbesluit v.w.o. - h.a.v.o. - m.a.v.o. - v.b.o. Geldend van 17-04-2021 t/m heden;
2. "inspectie": de inspectie, als bedoeld in artikel 113 of 114 van de Wet op het voortgezet onderwijs, en wat opleidingen voortgezet algemeen volwassenenonderwijs betreft, de inspectie, bedoeld in artikel 5.1 van de Wet educatie en beroepsonderwijs;
3. "directeur": de rector of directeur van een school voor voortgezet onderwijs;
4. "kandidaat": ieder die door het College van Bestuur tot het eindexamen of deeleindexamen wordt toegelaten;
5. "school": een school voor vwo, een school voor havo., een school voor mavo, een school voor vmbo of een instelling voor educatie en beroepsonderwijs, tenzij anders blijkt;
6. "examinator": degene die is belast met het afnemen van het examen in een vak;
7. "eindexamen": een examen in het geheel van de voor het desbetreffende eindexamen voorgeschreven vakken, bestaande uit het schoolexamen en het centraal examen;
8. “bevoegd gezag” het College van Bestuur van Stichting Openbaar Onderwijs Groningen.

1.3 Onregelmatigheden

1. Als een kandidaat
    a. zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op vrijstelling aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, of zonder geldige reden afwezig is;
    b. niet tijdig een praktische opdracht of handelingsdeel inlevert of afrondt;
    c. gebruik maakt van niet-toegestane hulpmiddelen - waaronder in ieder geval telefoons en smartwatches vallen - of niet-toegestane communicatie;
    d. zich schuldig maakt aan (enig overige vorm van) fraude;
    e. zich schuldig maakt aan niet-toegestane communicatie,
    dan kan de directeur maatregelen nemen.

2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
    a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen,
    b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen,
    c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,
    d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen; indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

3. De directeur deelt zijn beslissing binnen zeven werkdagen na constatering van de onregelmatigheid schriftelijk mee aan de kandidaat. In de schriftelijke mededeling wordt gewezen op het bepaalde in dit artikel, lid 4. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift gezonden aan ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat, als deze minderjarig is, en aan het College van Bestuur en de inspectie.

4. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan bij de door het College van Bestuur in te stellen commissie van beroep. In overeenstemming met artikel 5 van het Eindexamenbesluit VO wordt het beroep binnen vijf werkdagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van sub d van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mee aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat als deze minderjarig is, aan de

directeur en aan de inspectie.

1.4 Samenstelling commissie van beroep

1. De in artikel 1.3, lid 4, bedoelde commissie bestaat uit drie leden, die in dienst zijn van het bevoegd gezag. In de commissie zitten in ieder geval een onderwijskundig adviseur en de bestuurssecretaris. De bestuurssecretaris zal als secretaris fungeren. De commissie kiest uit haar midden een voorzitter. In de commissie zitten geen medewerkers van de scholen van voortgezet openbaar onderwijs van Openbaar Onderwijs Groningen.
2. Het adres van de commissie van beroep is:
   Openbaar Onderwijs Groningen, Postbus 744, 9700 AS Groningen. E-mail: klachten@o2g2.nl

1.5 Examensecretaris

1. Elke school kent een eigen examensecretaris, welke door de directeur uit het personeel van de school wordt aangewezen. De directeur stelt een duidelijke taakomschrijving voor de examensecretaris vast.

2. De examensecretaris:
   a. ondersteunt de directeur bij het organiseren en afnemen van het eindexamen;
   b. ondersteunt de directeur bij de uitvoering van het examenreglement en het PTA;
   c. is verantwoordelijk voor het verstrekken van het overzicht van de schoolexamenresultaten;
   d. tekent samen met de directeur de overzichten en eindbeoordeling van het schoolexamen;
   e. is samen met de directeur verantwoordelijk voor het vaststellen van de uitslag van het eindexamen;
   f. tekent de diploma’s en cijferlijsten.

1.6 Examencommissie

1. De directeur stelt een examencommissie samen, bestaande uit een oneven aantal en tenminste drie leden. Leden van het bevoegd gezag, de directeur(en), leden van de MR, leerlingen en hun wettelijke vertegenwoordigers kunnen geen deel uitmaken van de examencommissie.

2. De examencommissie:
   a. stelt een voorstel van het examenreglement op;
   b. stelt jaarlijks een programma van toetsing en afsluiting voor;
   c. is verantwoordelijk voor het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van het schoolexamen;
   d. stelt richtlijnen en aanwijzingen vast om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen.

1.7 Geheimhouding

Iedereen die betrokken is bij de uitvoering van dit reglement gaat op vertrouwelijke manier met de gegevens om, tenzij wettelijke voorschriften anders bepalen.

1.8 Proeven

1. Het schoolexamen kan plaatsvinden in de leerjaren 3 en 4 vmbo, 4 en 5 havo en 4, 5 en 6 vwo.
2. Het schoolexamen in een vak bestaat uit het afnemen van drie of meer proeven. Deze proeven kunnen schriftelijk, mondeling, praktisch of in een combinatie daarvan worden afgenomen.
3. De proeven in een vak gaan over de stof, waarover het schoolexamen zich ingevolge het examenprogramma uitstrekt.

1.9 Inrichting en tijdstippen schoolexamen

1. Het schoolexamen vindt plaats overeenkomstig de tijdschema's en stofomschrijving van de vakken, zoals die in het programma van toetsing en afsluiting is omschreven. De vorm (schriftelijk, mondeling, praktisch of een combinatie daarvan), waarin de proeven van het schoolexamen zullen plaatsvinden, is in overeenstemming met het Programma van Toetsing en Afsluiting.
2. Om toegelaten te worden tot het centraal examen, dient de kandidaat het schoolexamen van het betreffende vak volledig te hebben afgesloten voor aanvang van het eerste tijdvak.
3. In afwijking van het vorige lid, dient in het geval van flexibele digitale examens BB KB het schoolexamen in het betreffende vak door de kandidaat te zijn afgesloten voor het centraal examen.
4. Deelname aan de schoolexamens, daaronder mede verstaan het inleveren van werk behorend bij eenpraktische opdracht op of voor de deadline, is verplicht.
5. Het bevoegd gezag kan in afwijking van het tweede lid een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meer vakken niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak of in die vakken af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak of in die vakken, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.

1.10 Afwijkende wijze van examineren

1. De directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt opeen wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, met dien verstande dat aan de

overige bepalingen in dit besluit wordt voldaan. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.

2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
    a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld,
    b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
    c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.

3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
    a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
    b. het vak Nederlandse taal;
    c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.

4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.

5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

1.11 Bewaren

1. Het werk van het examen wordt, samen met de opgaven en de officiële (cijfer)lijsten, gedurende tenminste 6 maanden na de uitslag van het centraal examen in het schoolarchief bewaard.
2. Na overleg met de directeur kunnen belanghebbenden inzage krijgen in schriftelijk examenwerk. Dit onder door hem te stellen voorwaarden en binnen de in lid 1 gestelde periode. Een door de directeur aangewezen personeelslid is bij die inzage aanwezig. Aan dit inzagerecht kan geen recht op herwaardering worden ontleend.
3. Als een belanghebbende na inzage van mening is dat bij de vaststelling van het cijfer een objectief constateerbare fout is gemaakt is, stelt hij de

directeur hiervan schriftelijk op de hoogte.

1.12 Over vaststelling van de cijfers

1. Voor de becijfering van de toetsen kunnen alle getallen met één decimaal van 1,0 tot en met 10 worden gebruikt. Het eindcijfer van het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van de beoordelingen die voor de proeven van het schoolexamen aan de kandidaat zijn gegeven. De wegingsfactor wordt per vak en per toets aangegeven in het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA).
2. Als een kandidaat in een vak door twee of meer docenten is geëxamineerd bepalen deze docenten in onderling overleg het cijfer voor het schoolexamen. Komen zij niet tot overeenstemming, dan wordt het cijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van de beoordelingen door ieder van hen.
3. Het schoolexamen eindcijfer van vakken met uitsluitend schoolexamen wordt afgerond op een heel getal zonder decimalen. Om te komen tot dit hele getal wordt bij een cijfer met meerdere decimalen eerst afgerond naar één decimaal. Indien deze decimaal een 5 of hoger is, dan wordt het eindcijfer naar boven afgerond.*
4. Het schoolexamen eindcijfer van vakken met schoolexamen en centraal examen wordt afgerond op één decimaal. Als een gemiddelde, zoals bedoeld in lid 1 of 2, een cijfer met twee of meer decimalen is, wordt dit cijfer afgerond op de eerste decimaal met dien verstande dat deze decimaal met 1 wordt verhoogd indien de tweede decimaal zonder afronding 5 of hoger is.
5. De examinator geeft de kandidaat inzage in de normen die bij het bepalen van het cijfer voor de afgelegde toetsen door hem zijn gehanteerd.
6. Vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, maar die beoordeeld worden met een onvoldoende, voldoende of goed, dienen - -in overstemming met artikel 32 lid 2 van Eindexamenbesluit VO – te zijn afgesloten op de datum die in het programma van toetsing en afsluiting van de school genoemd wordt.

   * In de praktijk betekent dit dat een 5,45 wordt afgerond naar 5,5 en vervolgens naar een 6.

1.13 De gang van zaken tijdens het centraal schriftelijk examen

1. Tijdens de zittingen wordt het toezicht gehouden door tenminste twee daartoe door de directeur uit het personeel aangewezen surveillanten.
2. Nadat bij het begin van het examen in een vak een van de surveillanten de op de enveloppe beschreven gegevens heeft opgelezen en in orde heeft bevonden, opent hij de enveloppe in aanwezigheid van de kandidaten. Als niet alle kandidaten in één lokaal zijn geplaatst, dan wordt de enveloppe geopend in één van de examenlokalen.

3. Kandidaten mogen niet eerder dan een uur na de aanvang van het examen vertrekken.
4. Een kandidaat die te laat komt mag tot uiterlijk een half uur na het begin van het examen worden toegelaten.
5. Het werk wordt uitsluitend gemaakt op papier dat door de directeur is verstrekt, tenzij door de commissie belast met de vaststelling van de opgaven ander papier wordt verstrekt.
6. De kandidaat neemt pen, potlood, gum, liniaal, geodriehoek, passer en de overige hulpmiddelen die hem vanwege het CvTE/ministerie door de directeur worden toegestaan, mee in de examenzaal. Het is niet toegestaan om mobiele gegevensdragers mee te nemen of te gebruiken.
7. De kandidaat mag tijdens het examen het examenlokaal niet verlaten zonder toestemming van de toezichthouder.
8. Deelname aan het examen betekent dat het eenmaal gemaakte werk zijn geldigheid behoudt.
9. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de directeur of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. De directeur bepaalt in overleg met de inspectie of de gemiste tijd aan het eind van de zitting mag worden ingehaald. Kan de kandidaat het werk niet kan hervatten, dan vraagt de directeur de inspectie te verklaren dat het voor een deel gemaakte werk ongeldig is. In dat geval zal de kandidaat in het tweede tijdvak aan het examen moeten deelnemen.
10. Aan het einde van het examen verzamelen de toezichthouders het gemaakte werk. De kandidaten blijven zitten totdat de toezichthouder toestemming geeft om het lokaal te verlaten.

1.14 Afwezigheid

1. De kandidaten zijn vooraf op de hoogte gesteld over de regels met betrekking tot afwezigheid bij het centraal examen.
2. In het programma van Toetsing en afsluiting is een regeling opgenomen met betrekking tot afwezigheid bij schoolexamens.

1.15 Gebruik hulpmiddelen

De kandidaat mag bij het schoolexamen uitsluitend gebruik maken van hulpmiddelen, zoals deze zijn aangegeven in het programma van toetsing en afsluiting.

1.16 Beoordelingen

1. Van iedere beoordeling die bij het bepalen van het eindoordeel over een kandidaat meetelt, stelt de examinator de kandidaat zo spoedig mogelijk op de hoogte.

2. De beoordelingen binnen het schoolexamen vinden plaats zoals is besloten in het programma van toetsing en afsluiting.

1.17 Centraal examen in een eerder leerjaar

1. Het bevoegd gezag kan een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.

2. Bij toepassing van het eerste lid wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.

3. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het derde tijdvak aansluitend aan het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar afgenomen door het College voor toetsen en examens.

4. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

1.18 Verstrekking overzicht onderdelen en beoordeling schoolexamen

1. Voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen verstrekt de directeur schriftelijk aan de kandidaat, voor zover van toepassing:
    a. een overzicht van behaalde resultaten van alle onderdelen in het examendossier;
    b. een overzicht van de cijfers die de kandidaat heeft behaald voor het schoolexamen;
    c. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld;
    d. de beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo.

2. De directeur en de examensecretaris tekenen voor de verstrekking van de in het eerste lid genoemde overzichten en beoordelingen en legt dit voor aan de kandidaat.

3. De kandidaat tekent voor ontvangst van de in het eerste lid genoemde overzichten en beoordelingen.

1.19 Verhindering schoolexamen

1. Als een kandidaat om een geldige reden is verhinderd een proef of proeven van het schoolexamen af te leggen, kan de directeur op grond van de regels in het programma van toetsing en afsluiting bepalen dat een kandidaat in de gelegenheid wordt gesteld de desbetreffende proef of proeven alsnog af te leggen. De directeur beoordeelt op basis van de criteria zoals die in het

programma van toetsing en afsluiting zijn aangegeven, of er een geldige reden is.

2. Afwezigheid bij een proef of proeven van het schoolexamen moet steeds voor de aanvang daarvan bij directeur of een door hem daarvoor aangewezen persoon worden gemeld. In het programma van toetsing en afsluiting wordt aangegeven op welke wijze dit door de kandidaat en/of zijn ouders, voogden of verzorgers als de kandidaat minderjarig is, moet gebeuren.

1.20 Herkansing

1. Het schoolexamen kent een herkansingsregeling, die is beschreven in het programma van toetsing en afsluiting.
2. De herkansingregeling moet aansluiten bij de vorm en inrichting van het schoolexamen.
3. In de herkansingsregeling worden in ieder geval aangegeven:
    a. de wijze waarop een kandidaat zich kan aanmelden voor een herkansing;
    b. de criteria op basis waarvan wordt beoordeeld of een kandidaat voor een herkansing in aanmerking komt;
    c. de periodes waarbinnen de herkansing plaatsvindt en het aantal herkansingsmogelijkheden;
    d. de onderdelen van het schoolexamen, welke zijn uitgesloten van de herkansingsregeling.

1.21 Herkansing schoolexamen maatschappijleer vmbo

1. Los van de herkansingsmogelijkheden voor toetsen na elke toetsperiode bestaat er op het vmbo nog de mogelijkheid om een herexamen voor het vak maatschappijleer uit het gemeenschappelijk deel te doen, indien de kandidaat een eindcijfer voor dat vak heeft lager is dan een 6.

2. De examinator draag er zorg voor dat het herexamen een goede weergave is van het volledige examenprogramma van het vak maatschappijleer.

3. Het herexamen moet zijn afgerond voordat de centrale examens beginnen.

1.22 Programma van toetsing en afsluiting

1. leder jaar vóór 1 oktober wordt een programma van toetsing en afsluiting per school vastgesteld door het bevoegd gezag.

2. In het programma wordt in elk geval aangegeven:
    - welke onderdelen van het examenprogramma op het schoolexamen worden getoetst,
    - de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen,
    - de verdeling van de examenstof over de toetsen van het schoolexamen,

- de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen aanvangen,
- de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt,
- de herkansing daaronder mede begrepen, de wijze van herkansing voor het schoolexamen,
- de regels die aangeven op welke wijze het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.

3. Het programma van toetsing en afsluiting wordt door de directeur vóór 1 oktober toegezonden aan de inspectie via het digitaal loket en verstrekt aan de kandidaten.

1.23 Ondertekening diploma

De ondertekening van het diploma geschiedt door de directeur en de eindexamensecretaris.

1.24 Examendossier

Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in het een door het bevoegd gezag gekozen vorm. Het examendossier voor het vmbo omvat tevens de resultaten die de leerling heeft behaald voor de vakken, bedoeld in artikel 26g, eerste lid, van het inrichtingsbesluit WVO of artikel 26i, tweede lid, van dat besluit, voor zover in die vakken geen eindexamen is afgelegd. In die gevallen waarin het examenreglement niet voorziet, beslist de directeur.

1.25 Slotbepaling

In die gevallen waarin het examenreglement niet voorziet, beslist de directeur.

1.26 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 oktober 2022.

1.27 Citeerartikel

Deze regeling kan worden aangehaald als: Examenreglement vwo-havo-vmbo van Openbaar Onderwijs Groningen.

1.28 Inzage

Deze regeling ligt ter inzage bij het Openbaar Onderwijs Groningen, Leonard Springerlaan 39, 9727 KB te Groningen. Deze regeling wordt opgenomen in het programma van toetsing en afsluiting.

2. Programma van Toetsing en Afsluiting → huisregels Kamerlingh Onnes

2.1 Onregelmatigheid

1. De regeling t.a.v. onregelmatigheden kun je vinden in artikel 1.3
2. Alvorens een beslissing ingevolge artikel 1.3 lid 1 en 2 wordt genomen, hoort de directeur of de examencommissie de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan.

2.2 Regeling van het schoolexamen

1. Bij een schriftelijke toets mag de kandidaat het lokaal niet verlaten in de eerste dertig minuten van de toets.
2. Als de kandidaat het werk van een handelingsopdracht, een praktische opdracht, een culturele activiteit of het profielwerkstuk niet tijdig heeft ingeleverd, kan hij door de desbetreffende docent worden verplicht daaraan in zijn vrije tijd op school verder te werken totdat aan de gestelde eisen is voldaan. Als de kandidaat hierbij in gebreke blijft, kan de directeur dit aanmerken als een onregelmatigheid in de zin van artikel 1.3.
3. Indien een kandidaat het werk van een schoolexamenonderdeel moet verbeteren of aanvullen, krijgt hij daar ten hoogste veertien dagen de gelegenheid toe, tenzij de directeur anders heeft bepaald.
4. Indien het om organisatorische redenen of door het karakter van de opdracht niet mogelijk is deze later te maken of af te ronden, kan de directeur bepalen dat er sprake is van een onregelmatigheid in de zin van artikel 1.3. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij een excursie, een practicum of een mondelinge presentatie.
5. De kandidaat mag bij het schoolexamen uitsluitend gebruik maken van hulpmiddelen, zoals deze zijn aangegeven in het Programma van Toetsing en Afsluiting.

2.3 Beoordeling van de schoolexamenonderdelen

1. Bij een groepsopdracht is elk groepslid medeverantwoordelijk voor het gehele werk. Eventuele onvolkomenheden in de bijdrage van één groepslid aan het ingeleverde product leiden tot een lagere beoordeling voor elk groepslid, in overeenstemming met de beoordelingscriteria van de opdracht.
2. De examinator stelt de kandidaat zo spoedig mogelijk in kennis van de beoordeling van elk schoolexamenonderdeel. Bij schriftelijke toetsen uiterlijk op de tiende schooldag nadat de toets is gemaakt. Bij praktische opdrachten en handelingsopdrachten: uiterlijk op de vijftiende schooldag nadat het werk is ingeleverd. Cijfers worden gegeven op een schaal van 1 tot en met 10 met één decimaal.
3. De examinator geeft de kandidaat inzage in de normen die bij het bepalen van het cijfer voor de afgelegde toetsen door hem zijn gehanteerd.

4. De examinator geeft een toelichting op de beoordeling. De kandidaat heeft daarbij het recht het beoordeelde werk en de opgaven in te zien.
5. De beoordelingen binnen het schoolexamen vinden plaats zoals is besloten in het programma van toetsing en afsluiting.
6. Een handelingsopdracht heeft geen weging, maar moet met een voldoende of goed worden afgesloten.

2.4 Examencommissie

1. In september van elk jaar installeert de directeur de examencommissie voor dat lopende schooljaar. Voor het examenjaar 2022-2023 bestaat de examencommissie van het Kamerlingh Onnes uit:
   - de teamleider vwo mevrouw Ten Bloemendal;
   - de teamleider vmbo-tl de heer Keun;
   - de teamleider havo mevrouw Bos;
   - de secretaris van het eindexamen de heer Menninga.
2. De examencommissie heeft (onder andere) de volgende taken:
   a. Behandelen van verzoeken van kandidaten voor bijzondere maatregelen bij een schoolexamen, wegens persoonlijke omstandigheden van de kandidaat;
   b. Behandelen van klachten van kandidaten voor vrijstelling of ontheffing;
   c. Behandelen van klachten van kandidaten over een primair besluit van de examinator, waaronder de inhoud of de beoordeling van een schoolexamen of toets;
   d. Behandelen van klachten van kandidaten over de omstandigheden waaronder een schoolexamen of toets is afgelegd.
3. Tegen een primair besluit van de examencommissie, als bedoeld in lid 2a en 2b, kan de kandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger, binnen vijf werkdagen nadat het besluit aan de kandidaat is medegedeeld, schriftelijk en gemotiveerd bezwaar maken bij de directeur. Binnen tien werkdagen nadat het bezwaar is binnengekomen deelt de directeur schriftelijk en gemotiveerd het besluit aan de kandidaat mede. Tegen het besluit op bezwaar van de directeur kan beroep worden ingesteld bij de beroepscommissie van open onderwijs Groningen. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. Zie voor de gegevens van de Beroepscommissie 1.4 (samenstelling commissie van beroep).
4. Tegen een primair besluit van een examinator als bedoeld in lid 2c of een omstandigheid als bedoeld in lid 2d kan de kandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger, binnen vijf werkdagen nadat het besluit aan de kandidaat is medegedeeld, schriftelijk en gemotiveerd bezwaar maken bij de examencommissie. De examencommissie vraagt de directeur om een reactie op het bezwaar. Binnen tien werkdagen nadat het bezwaar is binnengekomen deelt de examencommissie schriftelijk en gemotiveerd het besluit van de directeur aan de kandidaat mede. Tegen het besluit op bezwaar van de directeur kan beroep worden ingesteld bij de

beroepscommissie van Openbaar Onderwijs Groningen (zie 1.4). De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. Zie voor de gegevens van de Beroepscommissie 1.4 (samenstelling commissie van beroep).

5. Indien een lid van de examencommissie rechtstreeks is betrokken bij een geschil of kwestie, dan neemt hij geen deel aan de beraadslaging en de besluitvorming over het geschil.

2.5 Commissie kwaliteit schoolexamen

1. In september van elk jaar installeert de directeur de commissie kwaliteit schoolexamen voor dat lopende schooljaar. In commissie kwaliteit schoolexamen nemen de volgende leden plaats:
   - Eén docent uit het vmbo-tl team;
   - Eén docent uit het havo team;
   - Eén docent uit het vwo team;
   - De examensecretaris;
   - Eén teamleider.

2. De taak van de commissie kwaliteit schoolexamen is om de schoolexaminering te borgen.

2.6 Bezwaar tegen de beoordeling van een schoolexamenonderdeel

1. Een kandidaat kan uitsluitend bezwaar aantekenen tegen de beoordeling van een schoolexamenonderdeel als hij de volgende regels in acht neemt.
   a. De kandidaat geeft het gemaakte werk bij het einde van de toelichting op de beoordeling onmiddellijk terug aan de examinator, zonder in het werk enige wijziging of aanvulling te hebben aangebracht.
   b. De kandidaat bespreekt zijn bezwaar met de examinator. Als het bezwaar blijft bestaan, geeft de examinator aan de kandidaat een fotokopie van de desbetreffende delen van het werk, indien de kandidaat daarom vraagt. De kandidaat tekent het bezwaar aan bij de secretaris van het eindexamen uiterlijk op de vijfde werkdag na de toelichting op de beoordeling. De kandidaat tekent het bezwaar schriftelijk aan, onder opgave van argumenten.
2. De examencommissie vraagt de directeur om een reactie op het bezwaar. Binnen tien werkdagen nadat het bezwaar is binnengekomen deelt de examencommissie schriftelijk en gemotiveerd het besluit van de directeur aan de leerling mede. Tegen het besluit op bezwaar van de directeur kan beroep worden ingesteld bij de beroepscommissie van Openbaar Onderwijs Groningen.
3. Indien een kandidaat niet uiterlijk op de vijfde werkdag na de toelichting op de beoordeling bezwaar aantekent tegen de beoordeling vervalt de mogelijkheid bezwaar aan te tekenen.

2.7 Bewaring

1. Het door de kandidaat gemaakte schoolexamenwerk wordt door de examinator tenminste 6 maanden nadat de kandidaat de school heeft verlaten bewaard.
2. De examinator bewaart van elk onderdeel van het schoolexamen tenminste 6 maanden nadat de kandidaat de school heeft verlaten, voor zover van toepassing:
   - de opdracht of opgaven;
   - de correctiesleutel, het correctievoorschrift met mogelijke antwoorden of het beoordelingsmodel;
   - de beoordelingscriteria en de puntenverdeling.

2.8 Verhindering bij een schoolexamenonderdeel

1. Als een kandidaat door ziekte of door een andere vorm van overmacht niet in staat is één of meer schoolexamenonderdelen bij te wonen, moet dit TELEFONISCH (050-3210610) gemeld worden bij een verzuimcoördinator, met opgave van reden. Bij voorkeur tussen 7.45 uur en 8.15 uur, maar in ieder geval een half uur voor aanvang van het te missen schoolexamenonderdeel. Indien de kandidaat minderjarig is, dient de afwezigheid te worden gemeld door zijn ouders, voogden of verzorgers.
2. Of een kandidaat om 'wettige redenen' afwezig is geweest, wordt beoordeeld door de teamleider. Wettige redenen kunnen onder andere zijn: ziekte en zeer bijzondere familieomstandigheden.
3. De examinatoren zijn gehouden ongeoorloofde afwezigheid van kandidaten bij een schoolexamenonderdeel zo spoedig mogelijk aan de teamleider of (plaatsvervangende) examensecretaris te melden.

2.9 Herkansen en inhalen schoolexamen 3 vmbo-tl

1. Van de herkansbare schriftelijke schoolexamen toetsen in 3 vmbo (zie PTA) mag de kandidaat van het vak maatschappijleer maximaal één toets herkansen en mag de kandidaat van de overige vakken maximaal één toets herkansen.
2. De kandidaat kiest na het afsluiten van alle schoolexamenonderdelen maatschappijleer welk schriftelijk schoolexamen maatschappijleer hij eventueel wil herkansen. Deze herkansing vindt na de laatste toetsweek plaats.
3. De kandidaat kiest na de toetsweek aan het einde van het schooljaar in 3 vmbo of en zo ja welke van de herkansbare (overige) toetsen hij wil herkansen. Deze herkansingen vinden plaats in hetzelfde schooljaar, na afloop van de laatste toetsweek.
4. Het nieuw behaalde cijfer vervangt het eerder behaalde cijfer alleen indien het cijfer van de herkansing hoger is.

5. Het nieuw behaalde cijfer telt mee voor het schoolexamen, maar niet voor de overgang.
6. In geval van afwezigheid bij de herkansing van een toets, door welke omstandigheid dan ook, vervalt het recht op herkansing van die toets. Het 'inhalen' van een herkansing is dus niet mogelijk.

2.10 Herkansen en inhalen schoolexamen 4 vmbo-tl

1. Indien de kandidaat telefonisch is afgemeld en de teamleider beoordeeld heeft dat een kandidaat om een geldige reden afwezig is geweest bij een schoolexamenonderdeel uit de toetsweek, dan moet de kandidaat deze toets inhalen op het inhaalmoment.
2. Een kandidaat die na de vastgestelde toetsperiode én het inhaalmoment geen SE-toetsen hoeft in te halen heeft het recht om één van de toetsen uit die toetsperiode te herkansen. Niet alle toetsen kunnen worden herkanst; wanneer een toets niet herkansbaar is, staat dat in het PTA vermeld. Bij herkansing geldt het hoogste cijfer.
3. De herkansing of de eventuele nog niet gemaakte inhaaltoets vindt plaats op de afsluitdag van één van de toetsperioden.
4. Een kandidaat die één, twee of drie SE-toetsen uit de toetsweek niet heeft gemaakt, moet deze inhalen op het inhaalmoment van de betreffende toetsperiode.
5. Een kandidaat die in een toetsweek meer dan drie toetsen gemist heeft, moet in ieder geval drie toetsen inhalen op het inhaalmoment. Voor de overige toetsen moet de kandidaat in overleg met de mentor/leerlingcoördinator inhaalafspraken maken. Deze afspraken moeten gemaakt worden voor de afsluitdag. De afspraken gelden pas na overleg met de vakdocenten.
6. Een kandidaat mag naast de herkansing na elke toetsperiode (zie lid 2.9.2 en 2.9.3) ook nog een vierde (extra) herkansing inzetten. Deze extra herkansing kan ingezet worden op:
   a. Afsluitdag 1 → een herkansing van één van de toetsen uit toetsperiode 1.
   b. Afsluitdag 2 → een herkansing van één van de toetsen uit toetsperiode 2.
   c. Afsluitdag 3 → een herkansing van één van de toetsen uit toetsperiode 1, 2 of 3)

   Bij deze extra herkansing geldt het hoogste cijfer.
7. Na afloop van elke toetsweek ontvangt de kandidaat een (digitaal) formulier, waarop hij kan aangeven welk schoolexamenonderdeel hij wil herkansen.
8. In geval van afwezigheid bij een herkansing, door welke omstandigheid dan ook, vervalt het recht op een latere herkansing. Het 'inhalen' van een herkansing is dus niet mogelijk.
9. In uitzonderlijke gevallen kan de schoolleiding in overleg met de examencommissie van de inhaal- en herkansingsregeling afwijken.

2.11 Herexamen schoolexamen 4 vmbo-tl

1. De kandidaat kan een herexamen doen in één van de vakken die alleen een schoolexamen hebben en die beoordeeld worden met een eindcijfer. Vakken die beoordeeld worden met voldoende of goed, komen niet in aanmerking voor een herexamen. Dit betekent dat een herexamen alleen mogelijk is bij de vakken maatschappijleer (afgesloten in klas 3) en LO2 (af te sluiten in klas 4).
2. Het herexamen van het vak *maatschappijleer* gaat over het gehele theoretische deel van het vak. Het nieuwe eindcijfer van het vak maatschappijleer vervangt het eerder behaalde eindcijfer alleen indien het nieuwe eindcijfer hoger is.
3. Het herexamen *LO2* gaat over het gehele theoretische deel van het vak. Het nieuwe behaalde cijfer voor dit herexamen vervangt de schriftelijke toetsen indien dit cijfer hoger is dan het gemiddelde van deze toetsen.
4. Het herexamen schoolexamen is op een door de schoolleiding te bepalen moment in 4 vmbo-tl (na toetsweek 3 en voor het CE).

2.12 Mededeling beoordeling schoolexamen

1. Voor de aanvang van het centraal examen maakt de directeur aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:
    a. welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen;
    b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld.
2. Als er naar het oordeel van de kandidaat of zijn ouders, voogden of verzorgers een fout constateren in de beoordeling van het schoolexamen, kunnen zij dit tot uiterlijk twee dagen na de mededeling van de beoordeling van het schoolexamen bij de secretaris van het eindexamen melden. Na eventuele aanpassing wordt de beoordeling definitief.

2.13 Faciliteiten

1. Een kandidaat met een handicap zoals dyslexie, een visuele of gehoorafwijking of een psychische aandoening, die gevolgen heeft voor de concentratie, mag bij schoolexamentoetsen 10 minuten per uur langer doorwerken. Voorbeeld: De kandidaat mag bij een toets van 90 minuten 15 minuten langer doorwerken.
2. Een kandidaat die in aanmerking wil komen voor extra tijd, moet zorgen voor een verklaring opgesteld door een daartoe bevoegde deskundige. Deze verklaring wordt geplaatst in het leerlingendossier in Magister.
3. Voor 1 oktober zorgt het ondersteuningsteam voor een overzichtslijst van alle kandidaten die in aanmerking komen voor extra tijd of recht hebben op het gebruik van hulpmiddelen.

2.14 Indeling eindexamen en profielwerkstuk

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide (Eindexamenbesluit art. 4).
2. Het schoolexamen vwo en havo en vmbo-tl/gl omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.
3. Het profielwerkstuk heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen.
4. Het profielwerkstuk wordt in het vmbo beoordeeld met «voldoende» of «goed». Deze beoordeling geschiedt op de grondslag van het genoegzaam voltooien van het profielwerkstuk, zoals blijkt uit het examendossier. Het profielwerkstuk in het vmbo wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren (Eindexamenbesluit, art 35, lid 4).

2.15 Toelating tot het examen

1. Het bevoegd gezag stelt de leerlingen van de school in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een examen af te leggen.
2. Een kandidaat kan in enig tijdvak van het centraal examen slechts toegelaten worden voor dat vak of die vakken waarin hij het schoolexamen met inbegrip van de handelingsdelen heeft afgerond. Dit houdt in dat:
    a. Maatschappijleer in klas 3 is afgesloten met een cijfer. Dit cijfer telt mee in de zak/slaagregeling.
    b. Het schoolexamen ‘Kunstvakken inclusief CKV’, in klas 3 is beoordeeld met ‘voldoende’ of ‘goed’.
    c. Het vak LO is beoordeeld met ‘voldoende’ of ‘goed’.
    d. Het profielwerkstuk is beoordeeld met ‘voldoende’ of ‘goed’.

2.16 Maatwerk

1. Een kandidaat die een examenvak op havo niveau afsluit, maakt de schoolexamentoetsen op zowel vmbo-tl als havo niveau. Mocht hij na tijdvak 1 besluiten om gebruik te maken van de terugvalregeling dan kunnen de schoolexamencijfers vmbo-tl worden gebruikt.
2. Voor een kandidaat die om een geldige reden (bijv. overstap van een andere school, een examenvak in het voorexamenjaar afsluit) afwijkt van het vak pta kan een persoonlijk pta worden gemaakt. Dit gebeurt altijd in overleg met de examencommissie. Het persoonlijk pta wordt in Magister bij de kandidaat geplaatst. Voorwaarde is dat alle domeinen/ eindtermen zijn getoetst.
3. Bij een kandidaat die afstroomt van havo naar vmbo-tl worden de schoolexamen cijfers die voor een behaald vak zijn behaald één op één overgenomen (er wordt dus geen gebruik gemaakt van een omrekentabel). Voorwaarde is wel dat bij het overnemen van het cijfer de inhoud van beide

pta onderdelen gelijk is. Op verzoek van de kandidaat mag het schoolexamenonderdeel (op vmbo-tl niveau) opnieuw worden gedaan. Het hoogste cijfer telt dan.

2.17 Regeling doubleurs

Met doubleur wordt een leerling bedoeld die blijft zitten in klas 3 of die is afgewezen voor het eindexamen.

1. Voor doubleurs geldt:
    a. Alle schriftelijke (ST), praktische (PT) en mondelinge (MT) schoolexamentoetsen worden opnieuw gedaan.
    b. Bij schriftelijke schoolexamentoetsen geldt het nieuwe cijfer.
    c. Bij mondelinge en praktische schoolexamentoetsen geldt het hoogste cijfer.
    d. Een praktische opdracht (PO) met het cijfer 5,5 of hoger hoeft niet te worden overgedaan. Een praktische opdracht met het cijfer lager dan 5,5 moet worden overgedaan of op onderdelen worden aangepast. Een kandidaat moet in de gelegenheid worden gesteld een cijfer voor een praktische opdracht te verbeteren. Bij praktische opdrachten geldt het hoogste cijfer.
    e. Een handelingsonderdeel (HO) dat met voldoende of goed is beoordeeld hoeft niet te worden overgedaan
2. Is het vak maatschappijleer in 3 vmbo-tl met minimaal het eindcijfer 5,5 en volledig afgesloten dan hoeft (in afwijking van punt 1) de doubleur dit vak niet over te doen.
3. Is het vak Kunstvakken inclusief CKV in 3 vmbo-tl met een voldoende of goed en volledig afgesloten dan hoeft (in afwijking van punt 1) de doubleur dit vak niet over te doen.
4. Het vak LO2 wordt in 3 vmbo-tl wel overgedaan. Is LO2 in 4 vmbo-tl met minimaal het eindcijfer 5,5 en volledig afgesloten dan hoeft de doubleur dit vak in vmbo 4 niet over te doen.
5. Is het profielwerkstuk (PWS) in 4 vmbo-tl met een voldoende of goed afgesloten dan hoeft de doubleur dit niet opnieuw te doen. Naast het profielwerkstuk moet de kandidaat ook een mondelinge toets bij het vak Nederlands over het profielwerkstuk presenten. Is deze presentatie met het cijfer 5,5 of hoger beoordeeld dan hoeft deze niet opnieuw te worden gedaan (in afwijking van punt 1.a). Een kandidaat moet in de gelegenheid worden gesteld om het cijfer voor de presentatie te verbeteren als hij dat wil (op basis van het vorig jaar gemaakte profielwerkstuk). Het hoogste cijfer telt dan.
6. Is één van de volgende V+ vakken: Media, Art & Design (MAD), Economie & Ondernemen (E&O) of Zorg & Welzijn (Z&W) met minimaal een gemiddeld eindcijfer van 5,5 en volledig afgesloten dan hoeft (in afwijking van punt 1) de doubleur dit vak niet over te doen. In overleg met de teamleider en/of leerlingcoördinator wordt gekeken hoe deze vrijgekomen tijd wordt besteed.
7. Indien zich voor de kandidaat bijzondere omstandigheden voordoen, is maatwerk mogelijk. Afspraken moeten gemeld worden bij de examencommissie.

2.18 Cum laude slagen in de theoretische leerweg

Wil je cum laude slagen in de theoretische leerweg? Dan moet je een 8,0 of hoger hebben voor het gemiddelde van de eindcijfers voor:

- Nederlands;
- Engels;
- Maatschappijleer;
- de algemene vakken in het profieldeel;
- het vak met het hoogste eindcijfer in het vrije deel.

Je berekent het gemiddelde door de eindcijfers op te tellen en te delen door het aantal vakken.
Ook mag je geen eindcijfer lager dan een 6 en niet lager dan de beoordeling 'voldoende' hebben voor de vakken die meetellen voor de einduitslag.

2.19 Plusdocument

Het plusdocument is een gevalideerde verzamelstaat/inhoudsopgave die weergeeft wat een leerling aan plussen heeft laten zien naast de schoolresultaten die worden vastgelegd in een diploma met bijbehorende cijferlijst. Het betreft een overzicht van de persoonlijke brede vorming van een leerling.

- Het plusdocument is een persoonlijk document waarop succesvol afgeronde (talent)programma's, stage-vaardigheden en specifieke vaardigheden van de leerling op het gebied van bijvoorbeeld loopbaan, burgerschap, ondernemerschap, creativiteit of sport staan beschreven.
- Op het plusdocument komen alle schoolgebonden/schoolgerelateerde of door de school gefaciliteerde extra's.
- LOB-activiteiten worden niet opgenomen, omdat deze behoren tot het standaard en verplichte programma van een school en al in Droomloopbaan geregistreerd worden.
- Het plusdocument wordt uitgereikt aan alle leerlingen die de school verlaten.

3. Programma van Toetsing en Afsluiting → vakken

3.1 Afspraken PTA

1. Keuze van het profiel en de overige vakken
   De leerling maakt op basis van het Inrichtingsbesluit een voorlopige keuze.
   In de vierde klas is tot uiterlijk de herfstvakantie wijziging van het profiel en van vakken mogelijk, na overleg met de teamleider en de examencommissie.
2. Vindplaats PTA's
   De afzonderlijke PTA's van de verschillende vakken en de momenten van toetsing in de toetsweken zijn te vinden op:
   reitdiep.itslearning.com → Toetsen & Examen → het desbetreffende pta
3. Wijzigingen
   Eventuele wijzigingen in het PTA zijn alleen mogelijk na overleg met de examencommissie.

3.2 Regeling van de afzonderlijke vakken

De regeling van de afzonderlijke vakken is telkens op dezelfde manier ingedeeld. De indeling wordt hieronder toegelicht. Staat er in de tabel in de kolom SE/OT ***OT*** dan telt deze toets alleen voor de overgang. De toets is dan geen schoolexamentoets.

De bovenste rij ziet er als volgt uit:

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof

Verklaring van de afkortingen:

Aantal:	Het aantal toetsen wat in een schooljaar wordt gegeven.
SE nr:	Het volgnummer van het schoolexamenonderdeel.
SE/OT:	Schoolexamentoets of overgangstoets.
Toetsmoment:	De periode of toetsweek waarin het schoolexamenonderdeel wordt gemaakt.
Toetsvorm:	ST is schriftelijke toets; MT is mondelinge toets; PT is praktische toets; HO is handelingsopdracht; PO is praktische opdracht.
Duur (minuten)	Bij ST, MT of PT staat de duur van de schriftelijke, mondelinge of praktische toets, en bij HO of PO hoe lang de leerling geacht wordt aan de opdracht te werken (in minuten; in en buiten de les samen).
Weging OT:	De wegingsfactor voor de overgangstoets.
Weging SE:	De wegingsfactor van het cijfer van de ST, MT, PT of PO voor het schoolexamen. Bij handelingsopdrachten staat een -.
Herkansbaar:	In de kolom staat 'ja' als de ST, MT, PT of PO kan worden herkanst en 'nee' als dit niet mogelijk is. Een streepje bij een HO wil zeggen dat het begrip herkansing hier niet van toepassing is; bij onvoldoende resultaat voor een HO moet de leerling extra werk voor de opdracht doen om te komen tot minimaal een voldoende.
Domeinen:	In deze kolom wordt verwezen naar de domein(en)/ eindterm(en) die worden getoetst.
Leerstof:	In deze kolom wordt de leerstof aangeduid die in het onderdeel wordt getoetst. Soms staan er ook opmerkingen, zoals een uiterste inleverdatum.

Periode 1: 29 augustus 2022 – 4 december 2022
Periode 2: 5 december 2022 - 26 maart 2023
Periode 3: 27 maart 2023 - 21 juli 2023

Toetsweek 1: 2 november 2022 – 8 november 2022
Toetsweek 2: 18 januari 2023 – 24 januari 2023
Toetsweek 3: 23 maart 2023 – 29 maart 2023
Toetsweek 4: 30 juni 2023 – 6 juli 2023

4. Vak PTA's VMBO-TL 3

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Aardrijkskunde
Klas:	vmbo-tl 3
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	Petra Raven
Methode:	BuiteNLand

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	-	OT	periode 1	ST	45	2	-	nee		H1. Arm en Rijk par. 1.1 t/m 1.6
2	-	OT	periode 1	ST	45	4	-	nee		H1. Arm en Rijk par. 1.1 t/m 1.10
3	-	OT	periode 2	PO	480	2	-	nee		H2. Bronnen van Energie
4	-	OT	periode 2	ST	45	4	-	nee		H2. Bronnen van Energie par. 2.1 t/m 2.10
5	-	OT	periode 3	ST	45	2	-	nee		H3. Grenzen en Identiteit par. 3.1 t/m 3.7
6	-	OT	periode 3	ST	45	4	-	nee		H3. Grenzen en Identiteit par. 3.1 t/m 3.10
7	601	SE	periode 3	ST	90	6	3	ja	7, 8, 9, 13, 14, 15, 19, 20, 21	H1. Arm en Rijk par. 1.1 t/m 1.6 --- H2. Bronnen van Energie par. 2.1 t/m 2.7 --- H3. Grenzen en Identiteit par. 3.1 t/m 3.7 [AK/K/5, AK/K/7, AK/K/9]

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Biologie
Klas:	vmbo-tl 3
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	Anneloes Betjes en Lars den Enting
Methode:	Nectar VMBO-GT 3 (4e editie) en H11 uit GT 4

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	-	OT	kwartaal 1	ST	45	1	-	nee		H4.1 t/m 4.3 Waarnemen en reageren
2	-	OT	kwartaal 1	ST	45	3	-	nee		H4 Waarnemen en reageren
3	-	OT	kwartaal 2	ST	45	3	-	nee		H1 Ordening
4	-	OT	kwartaal 2	ST	45	2	-	nee		H11 Vaardigheden Kruisingschema's en Stambomen uit Nectar 4GT
5	-	OT	kwartaal 3	ST	45	3	-	nee		H11 Erfelijkheid en H12.1 en 12.2 uit Nectar 4GT
6	-	OT	kwartaal 3	PT	300	2	-	nee		Practicummapje met uitgevoerde practische opdrachten tijdens de lessen gedurende het jaar.
7	601	SE	toetsweek 4	ST	90	3	3	ja	BI/K/7 BI/K/8	H2 Stevigheid en beweging + H6 Mens en Milieu

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Beeldende vorming
Klas:	vmbo-tl 3
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 3
Contactpersoon:	Saar Oostveen
Methode:	Eigen materiaal

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	-	OT	periode 1	PO	240	1	-	nee		Dummy
2	-	OT	periode 1	PO	600	2	-	nee		Blow up 1 - Beeldaspecten
3	-	OT	periode 1	PO	600	3	-	nee		Blow up 2 - Proces en Eindproduct
4	-	OT	periode 2	PO	600	2	-	nee		Smaak 1 - Beeldaspecten
5	-	OT	periode 2	PO	600	3	-	nee		Smaak 2 - Proces en Eindproduct
6	-	OT	periode 3	PO	600	2	-	nee		Biomimicry 1 - Beeldaspecten
7	-	OT	periode 3	PO	600	3	-	nee		Biomimicry 2 - Proces en Eindproduct

Opmerkingen:

KUBV werkt met een lesformat waarin verschillende (vaste) onderdelen zijn opgenomen:
1. Theorie // oefenopdrachten n.a.v theorie, vaardigheden & materialen // kunstopdracht
2. Eindopdracht, waarin de theorie, vaardigheden en materialen van het gerelateerde blok worden toegepast. Het eindwerkstuk wordt beoordeeldaan de hand van van tevoren gegeven criteria m.b.t. het PROCES (de voorbereidingen) en het PRODUCT (het eindwerkstuk zelf).
Het thema, de lesinhoud en de uitwerking verschillen per periode, maar de structuur is steeds hetzelfde, m.u.v. de opdracht SMAAK, die meer gericht is op maken en ontwerpen vanuit het materiaal.
Binnen het beoordelingsformulier wordt gedifferentieerd naar niveau.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Culturele en kunstzinnige vorming
Klas:	vmbo-tl 3
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 3
Contactpersoon:	J. Kuiper, L. Volkers
Methode:	Eigen materiaal

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	601	SE	periode 2	HO	800	-	-	nee	KV/K/1, 2.4	CKV-dag Groningen georganiseerd door K&C: oriëntatie op vier kunstdisciplines. Verwerking en reflectie in een kunstdossier. Deadline 10/03/2023.
2	602	SE	periode 3	HO	1600	-	-	nee	KV/K/3, 4	Twee projectdagen met presentatie in een kunstdiscipline van eigen voorkeur. Verwerking en reflectie in een kunstdossier. Deadline 02/06/2023.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Duits
Klas:	vmbo-tl 3
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	G. Anjema
Methode:	Naklar! Max, 3 vmbo-gt; editie 2021

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	-	OT	periode 1	ST	50	3	-	nee		Leesvaardigheid + Kennisvaardigheidstoets Kapitel 1
2	-	OT	periode 2	MT	50	3	-	nee		Kennisvaardigheidstoets Kapitel 2
3	-	OT	periode 2	ST	10	2	-	nee		Presentatie/Mondeling
4	-	OT	periode 3	ST	50	3	-	nee		Kennisvaardigheidstoets Kapitel 4
5	-	OT	periode 3	ST	50	2	-	nee		Luistervaardigheid
6	-	OT	periode 3	ST	50	2	-	nee		Kennisvaardigheidstoets half Kapitel 5
7	-	OT	periode 3	PT	50	2	-	nee		Leesvaardigheid

Opmerkingen:
Formatieve toetsen worden afgenomen via de online methode van Na Klar

Programma Toetsing Onderbouw

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Economie
Klas:	vmbo-tl 3
Contactpersoon:	T. Donker
Methode:	Pincode editie 7, VMBO GT3

Aantal	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur	Weging	Leerstof
1	periode 1	ST	45	1	Reken so
2	periode 1	ST	45	2	H1, H2
3	periode 2	ST	45	2	H3, H4
4	periode 2	PO	120	2	PO droomhuis
5	periode 3	ST	45	2	H5, H6
6	periode 3	ST	45	2	H7, H8

Opmerkingen over het PTO:
1. Door onvoorziene omstandigheden kan de week waarin getoetst wordt aangepast worden. 2. De toetsen van dit jaar kunnen niet herkanst worden.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Engels
Klas:	vmbo-tl 3
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	Betreffende docenten
Methode:	Wider World 2, diverse leesboeken

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	-	OT	periode 1	ST	45	2	-	nee		Reading Test
2	-	OT	periode 1	ST	45	2	-	nee		Progress Test 1
3	-	OT	periode 1	PT	60	2	-	nee		Listening Test
4	-	OT	periode 2	ST	45	3	-	nee		Progress Test 2
5	-	OT	periode 2	MT	45	3	-	nee		Speaking Test
6	-	OT	periode 3	ST	45	4	-	nee		Progress Test 3
7	601	SE	toetsweek 4	ST	90	4	1	ja	A	Reading Test (gemodelleerd naar centraal examen)

Opmerkingen:
HO1 - 3 books - diverse opdrachten (als voorwaarde om mee te doen aan de Reading Test).
HO2 - Listening File - diverse opdrachten (als voorwaarde om mee te doen aan de Listening Test).
In de Progress Tests komen ook de verschillende skills aan bod.
Door lesuitval kan worden afgeweken van de planning.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Frans
Klas:	vmbo-tl 3
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 3
Contactpersoon:	Marjolein van der Heide
Methode:	Grandes lignes 6 ième édition

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	-	OT	periode 1	PO	180	2	-	nee		Fakebook: kennis en vaardighden
2	-	OT	periode 2	ST	60	4	-	nee		lees-en luistertoets chapitre 1 en 2
3	-	OT	periode 2	ST	180	2	-	nee		vlog: le weekend
4	-	OT	periode 3	ST	60	4	-	nee		leestoets cito (kb)
5	-	OT	periode 3	ST	60	4	-	nee		luistertoets cito
6	601	SE	periode 3	MT	20	4	4	nee	mvt K6	Taaldorp: gespreksvaardigheid
7	-	OT	periode 3	ST	45	2	-	nee		deeltoetsen chapitre 1,2,3 en 5

Opmerkingen:
Deeltoetsen over de hoofdstukken worden tussentijds afgenomen. Deze toetsen gaan over vocabulaire en grammatica.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Geschiedenis en staatsinrichting
Klas:	vmbo-tl 3
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	Roos van Klaveren
Methode:	Feniks

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	601	SE	periode 1	ST	45	1	1	ja	K1/2/3/6	SE Examenkatern De Industriele samenleving
2	602	SE	periode 1	PO	180	1	1	nee	V7	PO onderzoek: Nederland 1848-1914
3	-	OT	periode 2	ST	45	1	-	nee		PW Tweede Wereldoorlog
4	-	OT	periode 2	ST	45	1	-	nee		PW Indonesie
5	603	SE	periode 2	ST	45	1	1	ja	K1/2/3	SE Examenkatern De Koude oorlog
6	-	OT	periode 3	ST	45	1	-	nee		PW Conflict tussen Israel en de Arabische wereld
7	604	SE	toetsweek 4	ST	60	1	1	ja	K1/2/3/8	SE Examenkatern Cultureel mentale ontwikkelingen

Opmerkingen:
Afhankelijk van eventuele lesuitval kunnen wij ervoor kiezen om het PW Indonesië te laten vervallen of te vervangen door een PO.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Lichamelijke opvoeding
Klas:	vmbo-tl 3
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	Eric van Dok & Robin Beugelink
Methode:	Eigen ontwikkeld materiaal

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	601	SE	periode 1	PT	45	1	1	nee	K1, K2, K3, K4	Voetbal: doelspel individueel en samenwerkend leren.
2	602	SE	periode 1	PT	45	1	1	nee	K1, K2, K3, K5	Trampolinespringen: individueel en samenwerkend leren (inclusief hulpverlening).
3	603	SE	periode 2	PT	45	1	1	nee	K1, K2, K3, K4	Basketbal: doelspel individueel en samenwerkend leren.
4	604	SE	periode 2	PT	45	1	1	nee	K1, K2, K3, K6	Bewegen op Muziek: individueel en samenwerkend leren op verschillende vormen van bewegen op muziek.
5	605	SE	periode 3	PT	45	1	1	nee	K1, K2, K3, K5	Zwaaien: individueel en samenwerkend leren (inclusief hulpverlening).
6	606	SE	periode 3	PT	45	1	1	nee	K1, K2, K3, K4	Softbal: slag- en loopspel individueel en samenwerkend leren.

Opmerkingen:
Wanneer een leerling niet aan de PTA-eisen kan voldoen, kan een vervangende opdracht worden gegeven.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Lichamelijke opvoeding 2
Klas:	vmbo-tl 3
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	Eric van Dok
Methode:	Sporttitude

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	601	SE	periode 1	PT	90	1	1	nee	K1, K2,	Korfbal attitude en praktijk: doelspel individueel en
2	602	SE	periode 1	PT	90	1	1	nee	K1, K2, K3, K7	Atletiek attitude en praktijk: individueel en samenwerkend leren van een loop-, spring en werponderdeel.
3	603	SE	periode 2	HO	240	-	-	nee	K1, K2, K3, K10	Bewegen en Regelen: Lesgeven attitude en praktijk: individueel en samenwerkend leren van regeltaken.
4	604	SE	periode 2	PT	90	1	1	nee	K1, K2, K3, K4	Squash attitude en praktijk: terugslagspel individueel en samenwerkend leren.
5	605	SE	periode 3	PT	90	1	1	nee	K1, K2, K3, K4	Honkbal attitude en praktijk: honkloopspel individueel en samenwerkend leren.
6	606	SE	toetsweek 4	ST	60	3	3	ja	K11	Bewegen en Gezondheid: H3 Gezond bewegen: verschillende betekenissen geven aan beweging in de samenleving en de gezondheid.

Opmerkingen:
Wanneer een leerling niet aan de PTA-eisen kan voldoen, kan een vervangende opdracht worden gegeven.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Loopbaanoriëntatie- en begeleiding
Klas:	vmbo-tl 3
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	Martine Baarsma
Methode:	Eigen ontwikkeld materiaal

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	601	SE	periode 3	HO	100	-	-	nee	KMWLN	Stage. De leerling loopt stage(op een andere plek dan jaar twee).De leerling rond de stage mede af door het stageboekje volledig ingevuld in te leveren.
2	602	SE	periode 3	HO	4800	-	-	nee	KMWLN	Leerling levert aan het eind van het jaar zijn digitaal loopbaandossier aan. Dit doet de leerling in Droomloopbaan. In dit dossier staat duidelijk welk LOB proces de leerling heeft doorlopen. De leerling doet dit door opdrachten, verwerkingen en reflecties aan te leveren uit het Loeksprogramma.
3	603	SE	periode 2	HO	360	-	-	nee	KMWLN	De leerling neemt deel aan de aangeboden activiteiten. Dit doet de leerling door het bezoeken van de beroepenmarkt, de speeddate en aangeboden voorlichtingsactiviteiten met betrekking tot opleidingen en beroepen.

Opmerkingen:
Droomloopbaan is een digitaal loopbaandossier. Achter de activiteiten zijn letters weergegeven, vaak ook in combinaties. Deze letters staan voor de loopbaancompetenties:K = kwaliteitenreflectie M = motievenreflectie W = werkexploratie L = loopbaansturing N = netwerken

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Maatschappijleer
Klas:	vmbo-tl 3
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 3
Contactpersoon:	A. van Dijk
Methode:	Thema's Essener

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	601	SE	periode 1	PO	240	1	1	nee	ML1/k/1 ML1/K/2 ML1/K/3	Analyse Maatschappelijk probleem. H1 Wat is maatschappijleer? Hele hoofdstuk, werkboek en ppt. Inleveren: 14 oktober 2022
2	602	SE	periode 1	ST	45	2	2	ja	ML1/k/4 ML1/K/5	Jongeren H2 Jongeren hele hoofdstuk+werkboek
3	603	SE	periode 2	ST	45	3	3	ja	ML1/K/6	Politiek H3 Politiek hele hoofdstuk+werkboek Actualiteit
4	604	SE	periode 3	ST	45	2	2	ja	ML1/K/5 ML1/K/7	Pluriforme Samenleving H6 Pluriforme Samenleving hele hoofdstuk+werkboek
5	605	SE	toetsweek 4	ST	60	2	2	ja	ML1/K/6	Criminaliteit H9 Criminaliteit hele hoofdstuk+werkboek

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Natuur- en scheikunde 1
Klas:	vmbo-tl 3
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	C. Bax
Methode:	Overal NaSk 3VMBO-KGT (5e ed.)

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	-	OT	periode 1	ST	45	1	-	nee		Hfst 5 - Elektriciteit in huis
2	601	SE	periode 1	ST	45	1	1	ja	K7	Hfst 1 - Licht en beeld
3	-	OT	periode 2	ST	45	1	-	nee		Hfst 7 - Kracht en beweging
4	-	OT	periode 2	ST	45	1	-	nee		Hfst 3 - Warmte en energie
5	602	SE	periode 3	ST	45	1	1	ja	K12	Hfst 6 - Het weer

Opmerkingen:

Hierboven beschreven is de versie waarin in het eerste half jaar 2 en in het tweede halfjaar 1 uur per week les wordt gegeven. In het geval dat in het eerste half jaar 1 en in het tweede halfjaar 2 uur les wordt gegeven, is de volgorde respectievelijk periode 1: hfst 3, periode 2: hfst 6 en hfst 5; periode 3: hfst 1 en hfst 7.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Natuur- en scheikunde 2
Klas:	vmbo-tl 3
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	Tina Leiseboer
Methode:	...Chemie overal Klas eerste halfjaar 1 lesuur, tweede deel 2 lesuren

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	-	OT	periode 1	ST	45	3	-	nee		Hoofdstuk 1 stoffen en mengsels
2	-	OT	periode 2	ST	45	3	-	nee		Hoofdstuk 2 mengen en scheiden
3	-	OT	periode 2	ST	45	3	-	nee		hoofdstuk 4 bouw van stoffen
4	-	OT	periode 3	ST	5	1	-	nee		atoomsoorten en symbolen
5	-	OT	periode 3	ST	30	2	-	nee		reactievergelijkingen
6	-	OT	periode 3	ST	45	1	-	nee		Hoofdstuk 3 en 5 productieprocessen en reacties
7	-	OT	periode 2	PO	45	2	-	nee		Hoofdstuk 1 en 2 practische vaardigheden

Opmerkingen:
Klas eerste halfjaar 1 lesuur, tweede deel 2 lesuren

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Nederlands
Klas:	vmbo-tl 3
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	M. Baarsma
Methode:	Nederlands

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	-	OT	periode 1	ST	45	2	-	nee		Taalverzorging H1 t/m H3
2	-	OT	periode 1	ST	45	2	-	nee		Leesvaardigheid H1 t/m H3
3	-	OT	periode 2	MT	15	2	-	nee		Presenteren
4	-	OT	periode 2	ST	45	2	-	nee		Schrijven
5	-	OT	periode 3	ST	45	2	-	nee		Taalverzorging H4 t/m H6
6	-	OT	periode 3	PO	45	1	-	nee		Fictie
7	-	OT	toetsweek 4	ST	45	2	-	nee		leesvaardigheid H4 t/m 6

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Wiskunde
Klas:	vmbo-tl 3
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	Lilian Bhagoe en Hans Nahumury
Methode:	Moderne Wiskunde 12de editie kgt deel 3a en deel 3b

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	-	OT	periode 1	ST	45	3		nee		H2.1 t/m 2.4 Plaats en afstand H5 Gelijkvormigheid
2	-	OT	periode 1	ST	45	3		nee		H1 Formules en grafieken H3 Rekenen met formules
3	601	SE	periode 2	PO	300	3	2	nee	WI/K/6 WI/K/7 WI/V/2 WI/V/3	H6 Statistiek H12 Grafen Inleverdatum: 16 december
4	-	OT	periode 2	ST	45	3		nee		H7 Vergelijkingen oplossen H10 Grafieken
5	-	OT	periode 2	ST	45	3		nee		H8.1, 8.2, 8.5 Hellingen en tangens H6 Goniometrie (uit ander boek)
6	-	OT	periode 3	ST	45	3		nee		H4 Werken met aantallen
7	-	OT	periode 3	ST	45	3		nee		H9 Meten en redeneren H11 Oppervlakte en inhoud

Opmerkingen:

1) H6 Goniometrie uit boek (Moderne Wiskunde 12de editie gt deel 4a) krijgen de leerlingen als kopie mee.
2) Leerlingen die graag na 4TL maken willen doorstromen naar Havo maken extra opdrachten aangeleverd door de docent voor een goede overstap.

Programma Toetsing Onderbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	V+ Economie & Ondernemen
Klas:	vmbo-tl 3
Contactpersoon:	T. Donker
Methode:	Eigen materiaal

Aantal	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur	Weging	Leerstof
1	periode 1	PO	600	2	Brexit-opdracht (deadline 14-10)
2	periode 1	PO	600	2	Plazachallenge (deadline 23-12)
3	periode 2	PO	600	2	Ondernemersplan (deadline 24-02)
4	periode 3	PO	600	2	Onderzoek (deadline 2)
5	periode 3	PO	600	2	Markt

Opmerkingen over het PTO:

1. Door onvoorziene omstandigheden kan de week waarin opdrachten afgerond worden veranderen.

Programma Toetsing Onderbouw

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	V+ Media, Art & Design
Klas:	vmbo-tl 3
Contactpersoon:	S. Oostveen
Methode:	Eigen ontwikkeld materiaal

Aantal	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur	Weging	Leerstof
1	periode 1	PO	600	1	Project 1 Proces
2	periode 1	PO	600	2	Project 1 Eindwerk
3	periode 2	PO	600	1	Project 2 Proces
4	periode 2	PO	600	2	Project 2 Eindwerk
5	periode 3	PO	600	1	Project 3 Proces
6	periode 3	PO	600	2	Project 3 Eindwerk

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	V+ Zorg & Welzijn
Klas:	vmbo-tl 3
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	Betreffende docenten
Methode:	Eigen materiaal

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	-	OT	periode 1	PO	120	1	-	nee		Praktische opdracht P1
2	-	OT	periode 1	PT	120	1	-	nee		Praktische toets P1
3	-	OT	periode 2	PO	120	1	-	nee		Praktische opdracht P2
4	-	OT	periode 2	PT	120	1	-	nee		Praktische toets P2
5	-	OT	periode 3	PO	120	1	-	nee		Praktische opdracht P3
6	-	OT	periode 3	PT	120	1	-	nee		Praktische toets P3

Opmerkingen:
Volgens de overgangsnormen moeten de leerlingen V+ Zorg en Welzijn met een voldoende afronden om over te mogen naar 4 vmbo-TL.

5. Vak PTA's VMBO-TL 4

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Aardrijkskunde
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	Petra Raven
Methode:	BuiteNLand

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	periode 1	PO	540	-	4	nee	10	Water: drinkwaterwinning en toekomstige waterproblemen. Inleverdatum praktische opdracht week 46 vrijdag 18 november.
2	702	SE	toetsweek 1	ST	60	-	4	ja	10	H3 Water
3	703	SE	toetsweek 2	ST	60	-	4	ja	4, 5, 6	H1 Weer en Klimaat
4	704	SE	toetsweek 3	ST	60	-	6	ja	16	H2 Bevolking en Ruimte, H1 Weer en klimaat en H3 Water

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Biologie
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	Anneloes Betjes en Lars den Enting
Methode:	Nectar 4e editie 3+4 GT

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	toetsweek 4	PO	180	-	2	nee	BI/K/1, BI/K/2, BI/K/6, BI/V/2, BI/V/3	PO: Gedragsonderzoek en ecologisch onderzoek in Aqua zoo inleveren tijdens de excursiedag: 23-09-'22
2	702	SE	toetsweek 1	ST	90	-	5	ja	BI/K/2, BI/K/3, BI/K/4, BI/K/5, BI/K/6, BI/K/11, BI/V/2	H1: Organismen uit de vier rijken H3: Organismen leven samen H4: Waarnemen en reageren H5: Gedrag
3	703	SE	toetsweek 2	ST	90	-	5	ja	BI/K/9, BI/K/10, BI/V/1	H7: Ademen en eten H8: Bloed H9: Afweer en bescherming
4	704	SE	toetsweek 3	ST	90	-	5	ja	BI/K/12, BI/K/13	H10: Voortplanting H11: Erfelijkheid H12: Evolutie

Opmerkingen:
Het PO uit periode 1 wordt op de dag zelf, tijdens het bezoek aan de dierentuin afgerond.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Beeldende vorming
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	Saar Oostveen
Methode:	EXPO Bovenbouw

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	periode 1	PO	720	-	2	nee	BV/K/1 t/m 7 en BV/V/2	Praktische opdracht Thema 1: Dromen. Deadline vrijdag 28 oktober
2	702	SE	toetsweek 1	ST	45	-	2	ja	BV/K/1 t/m 7 en BV/V/2	Kunstgeschiedenis 1 Expo hoofdstuk 1 en 2
3	703	SE	periode 2	PO	720	-	2	nee	BV/K/1 t/m 7 en BV/V/2	Praktische opdracht Thema 2: Natuur. Deadline: vrijdag 13 januari
4	704	SE	toetsweek 2	ST	45	-	2	ja	BV/K/1 t/m 7 en BV/V/2	Kunstgeschiedenis 2 Expo hoofdstuk 3 paragraaf 3.1 t/m 3.4
5	705	SE	periode 3	PO	720	-	2	nee	BV/K/1 t/m 7 en BV/V/2	Praktische Opdracht Thema 3: Vrij. Deadline: vrijdag 17 maart
6	706	SE	toetsweek 3	ST	45	-	2	ja	BV/K/1 t/m 7 en BV/V/2	Kunstgeschiedenis 3 Expo Hoofdstuk 3 paragraaf 3.5 t/m 3.8

Opmerkingen:

Themas worden in samenspraak met de leerlingen vastgesteld aan het begin van het schooljaar. Elke PO word beoordeeld op: 1 Oriëntatie, 2 Beeldend onderzoek, 3 Vaststellen onderwerp, 4 Uitvoeren werkstuk, 5 Evalueren en analyseren, 6 Presentatie

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Duits
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	Gideon Anjema
Methode:	Na Klar 4-vmbo-gt en Examenbundel Duits

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	toetsweek 1	MT	20	-	2	nee	MVT/K/6	Gespreksvaardigheid. Deel 1: individuele presentatie Deel 2:inhoudelijk gesprek over thema met medeleerlingen
2	702	SE	toetsweek 2	ST	120	-	2	ja	MVT/K/3 en MVT/K/7	schrijfvaardigheid + leervaardigheid (woordenboekgebruik). Hulpmiddel: woordenboek N-D, grammatica-overzicht
3	703	SE	periode 2	PT	75	-	3	nee	MVT/K/5	Kijk-luistervaardigheid CITO
4	704	SE	periode 2	ST	90	-	1	ja	MVT/K/1 en MVT/K/2	Examenidioom. Na Klar Handbuch vmbo-tl bovenbouw woordenlijsten op p.57 -62
5	705	SE	toetsweek 3	ST	120	-	3	ja	MVT/K/3 en MVT/K/4	Leesvaardigheid: tekstbegrip + leervaardigheid (tekststrategieën). Hulpmiddel: woordenboek D-N

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Economie
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	T. Donker
Methode:	Pincode editie 7, VMBO GT4

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	periode 1	ST	45	-	2	ja	EC/K/2 EC/K/3 EC/K/4	H1. Inkomen en welvaart H2. Geld genoeg.
2	702	SE	toetsweek 1	ST	90	-	3	ja	EC/K/2 EC/K/3 EC/K/4 EC/K/5 EC/V/2	H1. Inkomen en welvaart H2. Geld genoeg. H3. Ben jij ondernemend?
3	703	SE	periode 2	ST	45	-	2	ja	EC/K/2 EC/K/3 EC/K/5	H3. Ben jij ondernemend? H4. Werk aan de winkel!
4	704	SE	toetsweek 2	ST	90	-	3	ja	EC/K/2 EC/K/3 EC/K/5 EC/K/6 EC/V/2	H4. Werk aan de winkel! H5. Hoe werkt de overheid? H6. Iedereen betaalt belasting
5	705	SE	periode 2	PO	120	-	3	nee	EC/K/1 EC/K/3 EC/K/5 EC/K/8 EC/V/2	Opdracht waarbij onderzoeks- en samenwerkingsvaardigheden worden ingezet. Hierbij komen de volgende onderwerpen aan de orde: 1. Bedrijfsonderzoek 2. Werk zoeken 3. Milieu bewustzijn van de school Inleverdatum: uiterlijk 24 januari 2023
6	706	SE	periode 3	ST	45	-	2	ja	EC/K/5	H5. Hoe werkt de overheid? Hoofdstuk 7. Nederland en het buitenland
7	707	SE	toetsweek 3	ST	90	-	3	ja	EC/K/2 EC/K/3	Hoofdstuk 6. Iedereen betaalt belasting Hoofdstuk 7.Nederland en het buitenland Hoofdstuk 8. Ontwikkelingslanden

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Engels
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	Betreffende docenten
Methode:	Wasp Reporter, eigen materiaal, diverse leesboeken

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	periode 1	ST	45	-	2	ja	A	Grammar and vocabulary WASP
2	702	SE	toetsweek 1	ST	90	-	2	ja	A	Reading Test (gemodelleerd naar centraal examen)
3	703	SE	periode 2	HO	600	-	-	nee	A en E	Book Reports 1 and 2 (voorbereiding TW2). Uiterste inleverdatum 16 december 2022.
4	704	SE	toetsweek 2	ST	60	-	2	ja	D	Writing - verwerkingsopdracht bij gelezen boeken; het schrijven van een formele brief
5	705	SE	periode 3	PT	60	-	2	nee	B	Listening - CITO kijk/luistertoets vmbo 2023
6	706	SE	periode 3	MT	20	-	4	nee	C	Speaking - tweetallen - lln kiezen tekst geselecteerd uit WASP reporter

Opmerkingen:

Voorwaarde voor deelname aan de schrijftoets in TW2 is dat de handelingsopdracht (703) uiterlijk 16 december is ingeleverd en als voldoende is beoordeeld.
In het centraal examen wordt de leesvaardigheid getoetst: tekstbegrip.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Frans
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	Marjolein van der Heide
Methode:	Grandes Lignes 6ième édition

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	periode 1	ST	30	-	1	ja	mvt/k 1,2	Deeltoets 1: vocabulaire en examenidioom
2	702	SE	toetsweek 1	ST	90	-	4	ja	mvtk7/ k3	Schriftelijke taal- en leervaardigheid.Ter voorbereding wordt het leergedeelte vooraf in de les getoetst. Hulpmiddelen: woordenboek FN en NF en Grammatica overzicht
3	703	SE	periode 2	ST	30	-	1	ja	mvt k 1,2	deeltoets 2: vocabulaire en examenidioom
4	704	SE	toetsweek 2	st	25	-	4	ja	mvt/k/ 6	gespreksvaardigheid
5	705	SE	periode 2	PT	60	-	4	nee	mvt /k/5	kijk- en luistervaardigheid CITO
6	706	SE	periode 3	ST	30	-	1	ja	mvt /k/1,2	deeltoets 3: vocabulaire en examenidioom
7	707	SE	toetsweek 3	ST	90	-	4	ja	mvt k 1/2//3/ 4	leesvaardigheid: tekstbegrip en leervaardigheid. Het voorbereidende leergedeelte zal vooraf in de les getoetst worden. Hulpmiddelen: woordenboek FN en NF

Opmerkingen:

Ter voorbereiding op TW 1 en TW 3 is er een schriftelijke toets over het leergedeelte. Voor zowel TW 1 als voor TW 3 geldt, dat de leerling tijdens de toets gebruik mag maken van een woordenboek FN en NF en een grammaticaal overzicht.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Geschiedenis en staatsinrichting
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	R. van Klaveren
Methode:	Feniks Historisch overzicht kgt 3/4

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	toetsweek 1	ST	90	-	4	ja	k1, 2, 3, 5	Historisch overzicht, H1+H2: Nederland 1848-1914; Eerste Wereldoorlog
2	702	SE	toetsweek 2	ST	90	-	4	ja	k1,2,3, 8	Historisch overzicht, H3 + H4: Het Interbellum, de Tweede Wereldoorlog
3	703	SE	toetsweek 3	ST	90	-	4	ja	k,1,2,3, 9 V2,6	Historisch overzicht, H5 + H6: de Koude Oorlog; Naar een nieuwe eeuw

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Lichamelijke Opvoeding
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	Eric van Dok & Robin Beugelink
Methode:	Eigen ontwikkeld materiaal.

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	periode 1	PT	90	-	1	nee	K1, K2, K3, K4	(tag)Rugby: doelspel individueel en samenwerkend leren.
2	702	SE	periode 1	PT	90	-	1	nee	K1, K2, K3, K4	Badminton: terugslagspel individueel en samenwerkend leren.
3	703	SE	periode 2	PT	90	-	1	nee	K1, K2, K3, K4	Volleybal: terugspelspel individueel en samenwerkend leren.
4	704	SE	periode 2	PT	90	-	1	nee	K1, K2, K3, K8	Zelfverdediging: stoeispelen individueel en samenwerkend leren (inclusief veiligheidsregels).
5	705	SE	periode 3	PT	90	-	1	nee	K1, K2, K3, K7	Atletiek: individueel en samenwerkend leren van hard-ver-hoog en werp-stoot-slinger onderdeel.
6	706	SE	periode 3	HO	360	-	-	nee	K1, K2, K3, K9	Sport Oriëntatie Keuze: verbreding en verdieping in twee nieuwe door de kandidaat te kiezen activiteiten. Uiterste inleverdatum: Leerlingen moeten voldoende aanwezig zijn en voldoende inzet tonen.

Opmerkingen:

Wanneer een leerling niet aan de PTA-eisen kan voldoen, kan een vervangende opdracht worden gegeven.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Lichamelijke opvoeding 2
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	Eric van Dok
Methode:	Sportitude en eigen lessen.

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	toetsweek 1	ST	60	-	3	ja	K11	Bewegen en Gezondheid: H5 Trainen: verschillende betekenissen geven aan beweging in de samenleving en de gezondheid door middel van een trainingsprogramma.
2	702	SE	periode 1	HO	240	-	-	nee	K1, K2, K3, K9	Trendsporten attitude en praktijk: individueel en samenwerkend leren van nieuwe en actuele bewegingsactiviteiten.
3	703	SE	toetsweek 2	ST	60	-	3	ja	K11	Bewegen en Samenleving: H6 Samenleving: verschillende betekenissen geven aan beweging in de samenleving en de gezondheid.
4	704	SE	periode 2	PT	90	-	3	nee	K1, K2, K3, K10	Bewegen en Regelen: Lesgeven attitude en praktijk: individueel en samenwerkend leren van regeltaken.
5	705	SE	periode 2	PO	900	-	3	nee	K12	Stage: oriëntatie op beroep- of vrijwilligerswerk door het vervullen van (regel)taken in het werkveld van sport en bewegen.
6	706	SE	periode 2	PT	90	-	1	nee	K1, K2, K3, K8	Zelfverdediging attitude en praktijk: individueel en samenwerkend leren van zelfverdediging.
7	707	SE	periode 2	PT	90	-	1	nee	K1, K2, K3, K5	Turnen en circus attitude en praktijk: individueel en samenwerkend leren van turn- en circusactiviteiten door middel van een voorstelling.
8	708	SE	periode 2	PT	90	-	1	nee	K1, K2, K3, K6	Bewegen op Muziek attitude en praktijk: individueel en samenwerkend leren van verschillende vormen van bewegen op muziek.

Opmerkingen:
Wanneer een leerling niet aan de PTA-eisen kan voldoen, kan een vervangende opdracht worden gegeven.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Loopbaanoriëntatie- en begeleiding
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	Martine Baarsma
Methode:	Droomloopbaan en eigen ontwikkeld materiaal.

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	periode 1	HO	32	-	-	nee	KMWLN	Stage. De leerling loopt stage (bij een andere plek dan in jaar twee en drie). De leerling rond de stage mede af door een volledig ingevuld stageboekje in te leveren.
2	702	SE	periode 2	HO	4800	-	-	nee	KMWLN	Leerling levert aan het eind van het jaar zijn digitaal loopbaandossier aan. Dit doet de leerling in Droomloopbaan. In dit dossier staat duidelijk welk LOB proces de leerling heeft doorlopen. De leerling doet dit door opdrachten, verwerkingen en reflecties aan te leveren uit de driedaagse stage en door het bezoeken van minimaal twee opleidingen binnen het MBO. De opdrachten, verwerkingen en reflecties uit jaar 3vmbo-tl moeten ook aanwezig zijn in het dossier.

Opmerkingen:

Droomloopbaan is een digitaal loopbaandossier. Achter de activiteiten zijn letters weergegeven, vaak ook in combinaties. Deze letters staan voor de loopbaancompetenties:K = kwaliteitenreflectie M = motievenreflectie W = werkexploratie L = loopbaansturing N = netwerken

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Natuur- en scheikunde 1
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	C. Bax
Methode:	Overal NaSk 3VMBO-KGT (5e ed.) Overal NaSk 4VMBO-KGT (5e ed.)

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	toetsweek 1	ST	60	1	2	ja	K1 K3 K5 K7 K8 V3 V4	Hfst 1: Licht Hfst 8: Geluid Hfst 5, 9 & 11: Elektriciteit
2	702	SE	toetsweek 2	ST	60	1	3	ja	K1 K3 K9 V1 V2 V3 V4	Hfst 7 & 10 - Krachten en constructies Hfst 12 - Veiliheid en verkeer
3	703	SE	periode 2	PT	120	1	3	nee	K2 K3	Alle uitgevoerde practica uit jaar 3 en jaar 4: zie werkboeken jaar 3 Hfst 1 t/m 7 en jaar 4 Hfst 1,5,8,9 t/m 12
4	704	SE	toetsweek 3	ST	60	1	3	ja	K1 K3 K4 K6 K10 K11 K12 V3	Hfst 3 - Warmte en energie Hfst 2 & 4: Stoffen en Straling Hfst 6: Het weer

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Natuur- en scheikunde 2
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	Tina Leiseboer
Methode:	Chemie overal

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	toetsweek 1	ST	120	-	2	ja	K/1 K/2 K/3 K/4/1 K/6/1,2 K/9/2 K/10/1,2,3,4,5,6,7,8,11,12 K/11/1,2,3,6,7,8 V/1 V/2	H7 verbranding en H12 paragraaf 2 t/m 5 stoffen, bouw van stoffen, reacties en verbranding.
2	702	SE	periode 1	PT	90	-	1	nee	K/1 K/2 K/3 k/4/2 K/5/1,2,3,4,5 K/7/1,2,3,4 K/8/1,2,3,4 K/9/4,5,6 K/10/5,7,10 V/1,2	Zelfstandig experimenten uitvoeren en verwerken in verslag: doel, handeling, waarneming en conclusies. Hierbij worden de practische vaardigheden beoordeeld: inwegen, netjes werken, werken met de brander, verschillende scheidingsmethoden toepassen, temperatuur aflezen, grafiek tekenen en aflezen. Uiterste inleverdatum verslag 2 weken na afnemen PO
3	703	SE	toetsweek 2	ST	120	-	2	ja	K/1 K/2 K/3 k/4/2 K/5/1,2,3,4,5 K/7/1,2,3,4 K/8/1,2,3,4 K/9/4,5,6 K/10/5,7,10 V/1,2	Hoofdstuk 6,8 en 11 kunststoffen, water en delfstoffen
4	704	SE	toetsweek 3	ST	120	-	2	ja	K/1 K/2 K/3 K/6/1 K/7/1,2,3,4,5,6,7,8 K/8/1,2,3,4 K/10/1,5,9,11,12,15 K11/3,4,9 V/1,2,3,4	Hoofdstuk 9 en10 zouten en zuren & basen
5	705	SE	periode 2	PT	120	-	1	nee	K/1 K/2 K/3 K/6/1 K/7/1,2,3,4,5,6,7,8 K/8/1,2,3,4 K/10/1,5,9,11,12,15 K11/3,4,9 V/1,2,3,4	Hoofdstuk 9 en 10 Zouten,zuren en basen. Met behulp van onderzoek uitzoeken met welk zout je te maken hebt, een slecht oplosbaar zout kunnen maken. Zowel een zuur als base neutraal kunnen maken en met deze gegevens de concentraties kunnen berekenen. Uiterste inleverdatum verslag 2 weken na afnemen PO.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Nederlands
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	Sietske Praamstra
Methode:	Nieuw Nederlands

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	toetsweek 1	ST	60	-	1	ja	K2/K3	Taalverzorging H1-H4
2	702	SE	periode 2	MT	15	-	1	nee	K1/K2/ K3/K5/ V1/V2	PWS-presentatie --> Voorwaarde om te presenteren is een beoordeling met 'goed' of 'voldoende' voor het PWS.
3	703	SE	toetsweek 2	ST	60	-	1	ja	K7/V2	Schrijfvaardigheid H1-H4
4	704	SE	periode 2	PT	90	-	1	nee	K4	Kijk- en luistertoets CITO
5	705	SE	periode 3	ST	45	-	1	ja	K8	Fictie --> Drie boektoetsen over de gelezen boeken + een theorietoets over fictie.
6	706	SE	toetsweek 3	ST	60	-	1	ja	K6	Leesvaardigheid H1-H4

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Profielwerkstuk vmbo-tl
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	E. Keun
Methode:	Handleiding profielwerkstuk vmbo-tl + werkboek

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	periode 2	HO	1200	-	-	nee	n.v.t.	zie artikel 4 van het Eindexamenbesluit VO. Je levert je PWS in voor de presentaties op 15 december 2021 (zie handleiding). Een voldoende PWS is een voorwaarde om mee te kunnen doen aan het Centraal Schriftelijk Examen.

Opmerkingen:

Proces
Je werkt ten minste 20 uur per leerling aan het profielwerkstuk; Je maakt het profielwerkstuk in drietallen.
Het profielwerkstuk heeft betrekking op een profiel-vak en moet een LOB-onderdeel bevatten.
Je houdt een logboek bij en dit lever je samen met het profielwerkstuk in. Het logboek dient als een bewijs van je verrichtingen en wordt in de beoordeling betrokken.

Beoordeling
Het PWS wordt beoordeeld door tenminste twee examinatoren (de begeleider en een andere docent).
Het PWS wordt gescoord met 'niet afgerond', 'voldoende' of 'goed'. Het behalen van een 'voldoende' is noodzakelijk om een diploma te ontvangen.

Presentatie
Je presenteert je onderzoek op de PWSavond in december.
De presentatie telt mee als een cijfer in het PTA voor het vak Nederlands.

Zie de handleiding voor de overige informatie.

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Rekenen
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	Martijn Kop
Methode:	Smartrekenen (digitale methode www.smartrekenen.nl)

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	toetsweek 1	ST	90	-	1	ja	2F	Digitale eindtoets 2F over getallen, verhoudingen, meten & meetkunde en verbanden.

Opmerkingen:

Leerlingen die geen examen doen in wiskunde moeten het vak rekenen volgen. Bij het vak rekenen is aandacht voor de 4 domeinen van het vak: getallen, verhoudingen, meten & meetkunde en verbanden.

Om te kunnen slagen moet je een eindcijfer hebben voor het vak rekenen. Het behaalde cijfer voor rekenen telt niet mee in de zak/slaag regeling. Het cijfer voor rekenen wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.

Herkansbaar in toetsweek 2

Programma Toetsing en Afsluiting Bovenbouw

KAMERLINGH ONNES

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	Wiskunde
Klas:	vmbo-tl 4
Afsluiting SE in:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	Lilian Bhagoe en Hans Nahumury
Methode:	Getal en ruimte 4 kgt deel 1 en deel 2

Aantal	SE nr	SE / OT	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur (minuten)	Weging OT	Weging SE	Herkansbaar	Domeinen / Eindtermen	Leerstof
1	701	SE	toetsweek 1	ST	90	-	3	ja	WI/K/1 WI/K/3 WI/K/4 WI/V/1	H2 Verbanden H4 Grafieken en vergelijkingen H7 Verbanden
2	702	SE	periode 2	PO	300	-	3	nee	WI/K/2 WI/K/3 WI/K/8 WI/V/2 WI/V/4	GWA Meetkunde en rekenen. Inleverdatum: 17 februari
3	703	SE	toetsweek 2	ST	90	-	3	ja	WI/K/1 WI/K/3 WI/K/5 WI/K/6	H3 Afstanden en hoeken H6 Vlakke figuren H8 Ruimtemeetkunde
4	704	SE	toetsweek 3	ST	90	-	2	ja	WI/K/1 WI/K/3 WI/K/4 WI/K/5 WI/K/6 WI/V/1	H5 Rekenen en schatten H7 Verbanden H8 Ruimtemeetkunde

Opmerkingen:

Leerlingen die graag na 4TL maken willen doorstromen naar Havo maken extra opdrachten aangeleverd door de docent voor een goede overstap.

Programma Toetsing Onderbouw

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	V+ Economie & Ondernemen
Klas:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	T. Donker
Methode:	Eigen materiaal

Aantal	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur	Weging	Leerstof
1	periode 1	PO	720	2	Onderzoek Nederland en ontwikkelingslanden. Deadline 1-10
2	periode 1	PO	720	2	Onderzoek Technologie van de toekomst. Deadline 26-11
3	periode 2	PO	720	2	Onderzoek Duurzaamheid. Deadline 1-2
4	periode 3	PO	720	2	Opdrachten Handel. Deadline 7-3

Opmerkingen over het PTO:

Door onvoorziene omstandigheden kan de week waarin een onderzoek afgerond wordt aangepast worden.

Programma Toetsing Onderbouw

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	V+ Media, Art & Design
Klas:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	S. Oostveen
Methode:	Eigen ontwikkeld materiaal

Aantal	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur	Weging	Leerstof
1	periode 1	PO	600	1	Project 1 Proces
2	periode 1	PO	600	2	Project 1 Eindwerk
3	periode 2	PO	600	1	Project 2 Proces
4	periode 2	PO	600	2	Project 2 Eindwerk
5	periode 3	PO	600	1	Project 3 Proces
6	periode 3	PO	600	2	Project 3 Eindwerk

Programma Toetsing Onderbouw

Schooljaar:	**2022-2023**
Vak:	V+ Zorg & Welzijn
Klas:	vmbo-tl 4
Contactpersoon:	Anneloes Betjes
Methode:	Eigen ontwikkeld materiaal / methode

Aantal	Toetsmoment	Toetsvorm	Duur	Weging	Leerstof
1	periode 1	PO	240	1	Een eenvoudige activiteit voorbereiden, uitvoeren en afsluiten voor een individu en een groep.
2	periode 2	PT	120	1	Signaleren, ondersteunen en rapporteren bij eenvoudige verzorgende activiteiten.
3	periode 2	PT	120	1	EHBO curus: individueel en samenwerkend leren en informeren van EHBO technieken / vaak voorkomende ziekteverschijnselen.

6. Toegestane hulpmiddelen bij het centraal examen vmbo-tl

De hulpmiddelen die gebruikt mogen worden tijdens het school- en centraal examen kun je vinden door op de link hulpmiddelen vmbo-tl 2022-2023 te klikken.

7. Data van het centraal examen vmbo-tl 2023

1e tijdvak

Datum	Tijd	Vak
ma. 13 maart t/m do. 25 mei	Schooleigen rooster	Beeldende Vorming praktijkexamen
do. 11 mei	13.30-15.30	Engels
vr. 12 mei	09.00-11.00 13.30-15.30	Duits Natuur- en scheikunde 1
ma. 15 mei	13.30-15.30	Wiskunde
di. 16 mei	09.00-11.00 13.30-15.30	Geschiedenis Frans
woe. 17 mei	13.30-15.30	Economie
ma. 22 mei	13.30-15.30	Aardrijkskunde
di. 23 mei	13.30-15.30	Nederlands
woe. 24 mei	13.30-15.30	Biologie
do. 25 mei	13.30-15.30	Natuur- en scheikunde 2
vr. 26 mei	09.00-11.00	Beeldende Vorming theorie examen

De boven- en onderstaande data en tijdstippen gelden onder voorbehoud. Landelijk vastgestelde regelingen kunnen leiden tot wijzigingen. Eventuele wijzigingen worden door de schoolleiding tijdig aan de kandidaten bekendgemaakt.

2e tijdvak
Het tweede tijdvak van het centraal examen is van **maandag 19 juni t/m woensdag 21 juni 2023.** De precieze datum en tijd van elk vak wordt later bekendgemaakt.